

TURECKIE FUNDAMENTY PRZEMYSŁU ZBROJENIOWEGO STABILNE POMIMO SPADKU EKSPORTU

Turcja odnotowała spadki w swoim eksporcie uzbrojenia oraz technologii wojskowych w 2020 r. Podkreśla się, że jest to efekt przede wszystkim problemów pandemicznych. Jednocześnie, tamtejszy sektor zbrojeniowy umacnia swoją pozycję zarówno względem zapotrzebowania krajowego w ramach sił zbrojnych i służb bezpieczeństwa, ale też pod względem zdolności eksportowych. Ma to być dobrze widoczne chociażby przez pryzmat postrzegania 7 kluczowych koncernów, które są lokowane wśród 100 najważniejszych światowych graczy.

Turecki przemysł obronny i lotniczy nadal utrzymuje silną pozycję w krajowym eksporcie, ale jednocześnie odczuwa wszelkie problemy pandemii oraz wynikających z kwestii geopolitycznych. Generalnie, to właśnie przez różnego rodzaju ograniczenia oraz sprawy związane z łańcuchami dostaw miał nastąpić ogólny spadek eksportu z Turcji. Jak podkreśla portal „Defensenews” w 2020 r. według danych Tureckiego Związku Eksporterów (TIM) przemysł obronny i lotniczy odpowiadać miał za 1,3 proc. całkowitego eksportu z tego państwa. Zauważono przy tym spadek wynoszący 16,8 proc. w porównaniu do 2019 r. Tureckim firmom udało się osiągnąć 2,27 mld USD względem 2,74 mld USD w 2019 r.

Wspomniany TIM wskazał, że największym rynkiem dla tureckich producentów nadal są Stany Zjednoczone, ze sprzedażą zamykającą się w kwocie 784,2 mln USD, jednak jest to już o 4 procent mniej niż w 2019 roku. Co więcej, wraz z pojawieniem się nowej administracji prezydenckiej w Białym Domu niepewność co do poziomu eksportu w 2021 r. zapewne wzrośnie jeszcze bardziej. Najwięcej będzie więc zależało od politycznych relacji pomiędzy Ankarą i Waszyngtonem. Przy czym, należy zastrzec, iż tureckie władze pozostają optymistycznie względem planów ekspansji swojego przemysłu obronnego i lotniczego. Wskazano bowiem, że celem eksportowym jest osiągnięcie 10,2 miliarda USD do 2023 r. Realizacji tego rodzaju założeń mogą sprzyjać sukcesy tureckiego sprzętu na polach bitew w Libii, Syrii oraz Górskim Karabachu, jak również bardzo aktywna polityka zagraniczna, prowadzona na rynkach takich, jak chociażby Kaukaz, Bliski Wschód, ale także Afryka.

Czytaj też: [Turcja zastąpi Polskę na czele "szpicy" NATO](#)

Nie zaskakuje również, że to Azerbejdżan był drugim, co do wielkości, rynkiem eksportowym dla Turków. Firmom tureckim udało się tam osiągnąć sprzedaż na poziomie 260,8 mln USD. Oznacza to bezpośrednio gigantyczny wzrost o 194 proc. względem tych samych statystyk w 2019 r. Tutaj automatycznie należy wspomnieć, że Azerbejdżan w 2020 r. przeprowadził ofensywę na kierunku Górskiego Karabachu. Zaś polityczna rola Turcji i oczywiście jej eksportu, w sferze technologii wojskowych, była kluczowa dla osiągniętych sukcesów operacyjnych strony azerbejdżańskiej.

W dodatku, należy zaznaczyć, iż sukces chociażby użytkowania tureckich BSP w tym konflikcie zbrojnym może w przyszłości być ważnym ogniwem w planach sprzedażowych na innych rynkach. Szczególnie, że działania w Górskim Karabachu były i są dokładnie analizowane przez wojska na całym świecie, także pod kątem wykorzystania bojowego rozwiązań pochodzących z Turcji. Interesującym spostrzeżeniem jest, także fakt, iż ważnym rynkiem były Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA). Turecki eksport do tego państwa arabskiego wyniósł 200,2 mln USD czyli o 51% więcej niż w 2019 r. Pod koniec roku tureckie koncerny mogły również pochwalić się kontraktami za 150 mln USD w przypadku Tunezji. Na tamten rynek weszły bowiem z ofertą chociażby TAI z BSP Anka, BMC z pojazdem o zwiększonej odporności na miny MRAP Kirpi, etc.

Czytaj też: [Pancerz i drony. Tunezja zbroi się w Turcji](#)

Jednakże, turecki przemysł obronny i lotniczy należy obserwować także przez pryzmat krajowego zapotrzebowania, tamtejszych sił zbrojnych oraz innych struktur odpowiadających za bezpieczeństwo. Zauważa się, że obecnie już nawet 70 proc. zapotrzebowania na technologie dla wojska Turcji ma być zaspokajane przez krajowe firmy. Żeby oddać skalę przeobrażeń w tym zakresie należy wskazać, iż w 2002 r. było to zaledwie 35 proc. W dodatku mowa jest o siłach zbrojnych bezpośrednio zaangażowanych bojowo w liczne operacje poza krajem (przede wszystkim Syria, Libia), co powoduje również możliwość szerszego sprawdzania wspomnianych technologii w realiach zróżnicowanego pola walki.

JEDNOSTKA WOJSKOWA KOMANDOSOW
JEDNOSTKA WOJSKOWA AGAT
JEDNOSTKA WOJSKOWA GROM
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
JEDNOSTKA WOJSKOWA GROM
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
ESKADRA DZIAŁAŃ SPECJALNYCH
JEDNOSTKA WOJSKOWA GROM
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
JEDNOSTKA WOJSKOWA NIL
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
ESKADRA DZIAŁAŃ SPECJALNYCH
JEDNOSTKA WOJSKOWA NIL

Marek Gryga
POLSKIE WOJSKA SPECJALNE
WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE
Marek Gryga
POLSKIE WOJSKA SPECJALNE
WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE
Defence 24
WYDAWNICTWO
BIBLIOTEKA BEZPIECZEŃSTWA
Defence 24
WYDAWNICTWO
Sklep.Defence 24

Reklama

Ekspansję tureckiej zbrojeniówki widać również, gdy spojrzysz na obroty przemysłu obronnego i lotniczego we wspomnianym okresie czasu. Miały one bowiem wzrosnąć z mniej niż 1 mld USD dolarów do ponad 9 mld USD, a w przypadku eksportu ten skok wyniósł wzrost z poziomu 248 mln USD do 2,7 mld USD. W 2020 r. według cytowanego „Defensenews”, już aż siedem tureckich koncernów znalazło się na liście 100 największych firm zbrojeniowych na świecie. Najwyższą pozycję

ma zajmować Aselsan, później można śmiało wymienić już tak dobrze znane na świecie Turkish Aerospace Industries (TAI), BMC, Roketsan, STM, FNSS oraz Havelsan. Należy odnotować, że turecki segment badań i rozwoju R&D silnie wpięty w tamtejszy przemysł zbrojeniowy oraz lotniczy stawia sobie dalsze ambitne cele.

Czytaj też: [Turcja: „własny system” zamiast S-400](#)

Można to zaobserwować w przestrzeniach, gdzie Turcy byli wcześniej uzależnieni od zewnętrznych partnerów, podatnych na kwestie geopolityczne (co dało się zauważyć szczególnie po nieudanym wojskowym zamachu stanu w Turcji czy też operacji w Syrii). Zwraca się przy tym uwagę chociażby na rozwój systemów silników dla statków powietrznych, technologii kosmicznych, systemów obserwacji, itp.